

Ohje portfoliotyypiselle opinnäytetyölle

Opinnäytetyökoordinaattorit

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Haaga-Helian amk-tutkinnot

Amk-opinnäytetyöohje

2023

Tiivistelmä

Tekijä(t) Tekijöiden nimet peräkkäin etunimi ennen sukunimeä. Aakkostus sukunimen mukaan.
Tutkinto Esim. Tradenomi, Restonomi, Liikunnanohjaaja, Medianomi (poista tarpeettomat).
Raportin/Opinnäytetyön nimi Kirjoita tähän työsi otsikko.
Sivu- ja liitesivumäärä x + y
<p>Tiivistelmässä esitetään työn keskeiset kohdat siten, että lukija ymmärtää tiivistelmän luettuaan raportin sisältämät pääasiat. Tiivistelmässä esitetään selvitetävän asian tausta, työn tavoite ja rajaus, keskeinen tietoperusta, työn toteutustapa, ajankohta, käytetyt menetelmät sekä tulokset ja päätelmät.</p> <p>Tiivistelmä etenee raportin mukaisessa järjestyksessä. Se on kuin raportti pienoiskoossa. Tiivistelmän pitää olla itsenäinen kokonaisuus, joka on ymmärrettävissä raporttia lukematta. Tiivistelmä kirjoitetaan asiatyylillä, tiiviisti ja ymmärrettävästi. Siinä käytetään kokonaisia lauseita ja virkkeitä. Se kirjoitetaan passiivissa ja kolmannessa persoonassa (tekijä/tekijät) eikä ensimmäisessä persoonassa (minä, me).</p> <p>Tiivistelmässä käytetään imperfektiä, kun viitataan aiemmin julkaistuihin tutkimuksiin, oman tutkimuksen kulkuun tai omiin ja muiden tuloksiin. Perfektiä (esimerkiksi on käyttänyt/ollut/havainnut) käytetään tutkimustulosten ja päätelmien esittämiseen. Aikamuoto on preesens, jos raportissa esitellään yleistettävissä olevia tuloksia. Preesensiiä käytetään myös silloin, kun kuvataan tuotoksen käyttöä.</p> <p>Tiivistelmä on enintään yhden sivun pituinen. Siinä tulee olla vähintään kolme tekstikappaletta, jotka erotetaan toisistaan yhdellä tyhjällä rivillä. Tiivistelmä ei saa sisältää lähdeviitteitä.</p>
Asiasanat Tärkeysjärjestyksessä 3–6 asiasanaa, jotka kuvaavat työn sisältöä parhaiten. Hyödynnä asiasanastoja http://finto.fi/fi/ ja https://annif.org/

Sisällys

1 Johdanto	1
2 Raportin rakenne.....	2
2.1 Johdanto	2
2.2 Portfolion tietoperusta, esittely ja reflektointi.....	2
2.3 Pohdinta.....	3
2.4 Lähteet.....	3
2.5 Liitteet	3
Lähteet.....	4
Liitteet.....	5
Liite 1. Esimerkkejä portfolio-opinnäytetöiden erilaisista tuotoksista	5
Liite 2. Perinteisen raportin rakenne portfolio-opinnäytetyössä	6
Liite 3. Vetoketjuperiaatteella laaditun portfolio-opinnäytetyön rakenne.....	7

1 Johdanto

Portfoliotyypisessä opinnäytetyössä esittelet ja pohdit omaa osaamistasi ja sen kehittymistä portfolioon valitsemiesi tai tuottamiesi sisältöjen kautta. Portfolio voi tässä tarkoittaa joko verkossa julkaisemaasi portfoliosivustoa tai opinnäytetyöhön valikoimiasi ja kokoamiasi tuotoksia. Tuotokset voivat olla opintojen puitteissa tehtyjä oppimistehtäviä, raportteja tai projektien tuotoksia. Ne voivat olla myös tutkintosi alaan kuuluvia tuotoksia, jotka ovat syntyneet työssä tai vapaa-ajan aktiviteettien yhteydessä. Esimerkkejä erityyppisistä tuotoksista Liitteessä 1.

Portfolio on suunniteltu ja jäsenelty kokonaisuus. Aseta siis portfoliollesi selkeät tavoitteet, jotka perustelet raportissa. Portfoliotyypisen opinnäytetyön idea ei ole se, että opinnäytetyön arvioijat arvioisivat portfolioon valittuja tuotoksia. Keskeistä on oma analyysisi ja pohdintasi. Voit esimerkiksi pohtia tuotosten syntymiseen vaikuttaneita tekijöitä ammatillisesta näkökulmasta tai analysoida osaamistasi suhteessa alan tarpeisiin.

Raportissa määrittele ensin portfoliotyösi tavoitteet. Kirjoitat raporttiisi myös tietoperustan, jossa syvennyt lähteiden avulla työsi tavoitteiden ja rajausten mukaisiin asioihin. Raportissa kerrot myös portfoliosi tai sen osien tuottamisesta. Kirjoita sekä prosessista että valitsemistasi tuotoksista. Valitse opinnäytetyöhösi rakenne, joka parhaiten tukee portfolion sisällön esittämistä. Rakenne voi olla joko perinteinen opinnäytetyöraportin rakenne tai niin sanottu vetoketjumalli. (Rakenteesta lisää luvussa 2.) Jos esittelet portfoliosivustoa, käytä kuvakaappauksia sen eri osien esittelyyn. Jos näkökulmanasi on osaamisen kehittyminen, voit liittää portfolioon valmiiden tuotosten lisäksi myös esimerkiksi luonnoksia ja palautteita. Tee vielä kokonaisuutta yhteen vetävä pohdintaluku, jossa ulostat tarkastelun näkökulman nykyhetkeen ja tulevaisuuteen.

Mieti portfoliotyypisen opinnäytetyön suunnitteluvaiheessa ainakin seuraavia asioita:

- Mikä on portfoliosi teema, jota tukemaan voit rakentaa lähteiden avulla tietoperustalukua?
- Millaisessa muodossa voit sisällyttää tai liittää portfolioon kuuluvat sisällöt opinnäytetyöraporttiin?
- Miten huomioit tekijänoikeusasiat? Ota huomioon mahdolliset muut tekijät, esimerkiksi opintoihin kuuluneen tiimityön muut jäsenet. Onko tekijänoikeuksista sovittu mahdollisen toimeksiantajan, tilaajan tai julkaisijan kanssa? Muista myös esimerkiksi valokuvissa näkyvät henkilöt ja selvitä tarvittaessa heidän kanssaan, onko sinulla lupa julkaista tuotokset opinnäytetyösi osana.

Huomaa, että salaisia opinnäytetöitä ei saa tehdä: kaikki opinnäytetyöt julkaistaan Theseuksessa joko avoimessa verkossa tai käyttörajatussa kokoelmassa, jossa työn otsikko ja tiivistelmä ovat avoimesti luettavissa. Käyttörajatun kokoelman kokonaisia opinnäytetyöraportteja voi lukea Haaga-Helian verkkotunnuksilla. Henkilö, jolla ei ole Haaga-Helian verkkotunnuksia, saa työn kuitenkin luettavaksi tulemalla kirjastoon tai pyytämällä sen Kirjaamon kautta sähköpostiinsa.

2 Raportin rakenne

Riippumatta siitä, onko portfoliosi valioitu kokoelma tuotoksia vai yhtenäinen verkkoportfolio, siihen liittyy aina raportti. Raporttissasi kerrot lukijalle, miten olet portfolion laatinut ja millaisen tietoperustan pohjalta sen sisältöä tarkastelet, sekä esittelet portfolion sisältöä valitsemastasi näkökulmasta.

Raportin jäsenyykseen on kaksi vaihtoehtoa. Perinteisessä mallissa (Liite 2) on johdanto, tietoperusta, tuotosten erittely ja pohdinta. Vetoketjumallissa (Liite 3) edetään johdannon jälkeen yksi tuotos tai teema kerrallaan niin, että mukana on niihin liittyvää tietoperustaa samoin kuin analysoivaa tai arvioivaa tekstiä. Ota huomioon, että päälukuja koko työssä voi olla korkeintaan seitsemän. Myös vetoketjumallissa on lopussa erillinen pohdintaluku.

2.1 Johdanto

Esittele johdannossa tavoite, jonka asetat portfoliolle ja siihen liittyvälle pohdinnalle. Kerro rajauksista ja näkökulmista. Perustele tavoitteet ja valinnat viittaamalla lähteisiin. Esittele tiiviisti portfolion tuotokset ja keskeiset osat ja kerro, miksi valitsit juuri ne. Kuvaa niiden muodostamaa kokonaisuutta. Perustele aiheen tai näkökulman ajankohtaisuutta, uutuusarvoa ja suhdetta yhteiskuntavastuuseen. Noudata johdannon tekstin laatimisessa ohjetta Raportointiohje pitkille raporteille ja opinnäytetyölle (Opinnäytetyökoordinaattorit 2022, 4).

2.2 Portfolion tietoperusta, esittely ja reflektointi

Kaikkiin opinnäytetöihin, myös portfoliotyypisiin töihin, laaditaan tietoperusta. Portfolio-opinnäytetyön tietoperusta linkittyy portfolion teemaan tai teemoihin. Tietoperustan ja portfolion sisällön välillä on oltava selvä yhteys. Keskustele tietoperustan teemoista ja rakenteesta ohjaajasi kanssa.

Voit jäsentää raporttia joko tuotoksittain tai teemoittain. Kerro portfolion suunnittelusta. Esittele tuotoksia tai portfolion osia ja arvioi niitä omaan työhösi osuvalla tavalla esimerkiksi tuotosten ilmentämisen osaamisen näkökulmasta tai kirjallisuudesta löytyneiden näkökohtien pohjalta. Tarvittaessa yhdistele useampi osa tai tuotos samaan lukuun. Kerro tuotoksen syntyprosessista, kuvaile tuotosta tarpeen mukaan ja kerro sen saamasta palautteesta. Tuo esiin, millaista osaamista sen tekemiseen on tarvittu ja millaisia valintoja teit. Voit halutessasi kuvata osaamisesi karttumista myös kertomalla, mitä tekisit eri lailla, jos tekisit tuotoksen nyt tai tuottamalla siitä uuden version.

2.3 Pohdinta

Pohdintaluvussa arvioi portfolion sisältöä ja siitä kirjoittamaasi tekstiä. Vastasitko alussa asettamiisi tavoitteisiin? Peilaa portfolion sisältöä ja sen syntyä myös tietoperustassa esittämiisi lähteisiin. Mitä opit ja oivalsit opinnäytetyöprosessin aikana? Pohdi osaamistasi ja vahvuuksiasi. Entä mitä kehitystarpeita on tulevaisuutta ajatellen? Kriittinen ja analyyttinen ajattelukyky osoittaa kehittymistäsi ja kykyä asiantuntijuuteen. Hyödynnä Pohdinta-luvun laatimisessa ohjetta Raportointiohje pitkille raporteille ja opinnäytetyölle (Opinnäytetyökoordinaattorit 2022, 4–5).

2.4 Lähteet

Lähdeluetteloon kootaan aakkostettuina kaikki käytettyjen lähteiden tiedot. Lähdemerkinnöissä nouda Haaga-Helian kirjaston LibGuides-opasta Lähdeviittaamisen tueksi (Haaga-Helian kirjasto- ja tietopalvelut 2023).

2.5 Liitteet

Liitä portfoliosi tai siihen kuuluvat tuotokset työn loppuun teknisten mahdollisuuksien ja tekijänoikeuksien rajoissa.

Lähteet

Opinnäytetyökoordinaattorit 2022. Raportointiohje pitkille raporteille ja opinnäytetyölle. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu. Luettavissa: https://www.haaga-helia.fi/sites/default/files/file/2022-01/raportointiohje_pitkille_raporteille_ja_opinnaytetoille_2022.pdf. Luettu: 26.1.2022.

Haaga-Helian kirjasto- ja tietopalvelut 2023. Lähdeviittaamisen tueksi: Tekstiviitteet ja lähdeluettelo. Luettavissa: <https://libguides.haaga-helia.fi/lahdeviittaamisen-tueksi/tekstiviitteet-ja-lahdeluettelo>. Luettu: 28.2.2023.

Liitteet

Liite 1. Esimerkkejä portfolio-opinnäytetöiden erilaisista tuotoksista

Portfolioon voi kuulua esimerkiksi:

- Oppimistehtäviä tai niiden osia
- Valokuvia, graafisia esityksiä, videoita
- Tekstistä ja kuvista koostuvia kuvauksia projekteista
- Suunnitelmia, luonnoksia, muistiinpanoja, palautteita
- Julkaistuja kokonaisuuksia esimerkiksi viestinnän, markkinoinnin tai journalismin alalta
- Oma työnhakuportfoliosivusto (linkkien ja kuvakaappausten avulla esiteltynä)
- Oman liiketoimintasuunnitelman elementtejä
- Toimeksiantajalle tehtyjä työkaluja kuten ohjeistuksia tai vuosikelloja.

Liite 2. Perinteisen raportin rakenne portfolio-opinnäytetyössä

Kansi, tiivistelmä ja sisällys
Johdanto <ul style="list-style-type: none"> – yleisjohdanto – tavoitteet – rajaukset – keskeiset käsitteet.
Tietoperusta <ul style="list-style-type: none"> – teoria ja aiempi käytännöllinen ja kokemuksellinen tieto, esimerkiksi ohjeet, manuaalit, lait ja asetukset, viranomaisohjeet – oman aiheen ankkuroiminen aikaisempiin tutkimuksiin, teorioihin tai malleihin käyttäen hyväksi ammattikirjallisuutta ja muita lähteitä – mahdollinen yhteenveto tietoperustan kokonaisuudesta.
Empiirinen osa <ul style="list-style-type: none"> – portfolioon suunnitelmakuvaus perusteluineen – valittujen tuotosten kuvaus – tuotosten toteutus- tai työtapakuvaukset – tuotosten tarkastelu, analysointi tai arviointi valitusta näkökulmasta.
Pohdinta <ul style="list-style-type: none"> – empiirisen osan tarkastelu kokonaisuutena – oman opinnäytetyöprojektin ja oppimisen arviointi – kehitysideat ja -tarpeet.
Lähteet
Liitteet <ul style="list-style-type: none"> – tuotoksia, niiden osia tai esimerkiksi kuvia niistä tarkoituksenmukaisessa laajuudessa.

Liite 3. Vetoketjuperiaatteella laaditun portfolio-opinnäytetyön rakenne

Kansi, tiivistelmä ja sisällys
Johdanto <ul style="list-style-type: none"> – yleisjohdanto – tavoitteet – rajaukset – keskeiset käsitteet.
Aihe 1 <ul style="list-style-type: none"> – aiheen 1 esittely ja sen (tuotoksen tai) tuotosten valinnan perustelu osana suunniteltua kokonaisuutta – aiheeseen 1 liittyvä tietoperusta (teoria ja aiempi käytännöllinen ja kokemuksellinen tieto, esimerkiksi ohjeet, manuaalit, lait ja asetukset, viranomaisohjeet; aiheen ankkuroiminen aikaisempiin tutkimuksiin, teorioihin tai malleihin käyttäen hyväksi ammattikirkallisuutta ja muita lähteitä) – valittujen tuotosten kuvaus – tuotosten toteutus- tai työtapakuvaukset – tuotosten tarkastelu, analysointi tai arviointi valitusta näkökulmasta.
Aihe 2
Aihe 3
Pohdinta <ul style="list-style-type: none"> – empiirisen osan tarkastelu kokonaisuutena – oman opinnäytetyöprojektin ja oppimisen arviointi – kehitysideat ja -tarpeet.
Lähteet
Liitteet <ul style="list-style-type: none"> – tarvittaessa tuotoksia, niiden osia tai esimerkiksi kuvia niistä tarkoituksenmukaisessa laajuudessa